

Průkopník obecní energetiky v ohrožení: Kněžice doplácejí na konec podpory a byrokratické překážky státu

Kněžice, 17. června 2026

První energeticky soběstačná obec v České republice čelí vážnému riziku, že bude muset po dvou desetiletích úspěšného provozu omezit nebo uzavřít svou bioplynovou stanici. Důvodem je blížící se konec státní provozní podpory a nová modernizační vyhláška, jejíž podmínky jsou pro obecní projekty ekonomicky silně nevýhodné. Podobné systémové překážky budou v nejbližších letech řešit desítky dalších bioplynůk a tepláren na biomasu po celém Česku. Nesmyslná byrokracie navíc brzdí i komunitní energetiku, která nezvládá naplnit svůj potenciál.

Kněžice si před téměř dvaceti lety vybudovaly vlastní bioplynovou stanici a kotelnu na biomasu, díky čemuž dokážou zajistit stabilní a cenově dostupné dodávky tepla i elektřiny pro své obyvatele a obecní objekty. Takové projekty výrazně spoří emise, snižují závislost na dovozu fosilních paliv a na venkov přináší bezpečnost, pracovní místa a také finance. Letošní rok je ale pro život v obci zlomový. V srpnu Kněžicím po 20 letech končí stávající provozní podpora na výrobu elektřiny z bioplynu. Stát se snaží obec přimět k přechodu na novou modernizační podporu podle vyhlášky č. 68/2022 Sb., která však obsahuje řadu nelogických a nejasných podmínek. To se týká celého systému modernizační podpory.

Aby obec získala podporu na dalších 15 let, musí v rámci nucené modernizace proinvestovat **přibližně 20 milionů korun**. Modernizační vyhláška ale nejasně definuje uznatelné náklady, což pro samosprávy znamená extrémní riziko zpětného vracení dotací. Legislativa navíc uznává pouze nahrazované části, které nejsou starší pěti let.

„Prakticky to znamená, že musíme vyměnit plachtu fermentoru, která má přitom technicky ještě několik let života před sebou, a to jen proto, abychom splnili nesmyslné požadavky na podporu. Jde o zbytečné plýtvání obecními penězi i materiálem. Do bioplynky jsme v minulých letech nainvestovali desítky milionů korun a dokázali jsme zabezpečit 160 odběrných míst před energetickou krizí. Teď hrozí, že nám zbydou jen mezinárodní ocenění ve vitríně na obecním úřadě,“ upozorňuje **starosta Kněžic Milan Kazda**.

Další problém pak představuje blížící se konec podpory výroby tepla z pevné biomasy, která je vyhlášena jen do konce letošního roku. Pro její pokračování je nutná notifikace od Evropské komise, ale stát v jednáních zatím ani nezačal. Přitom z nedávných projednávání víme, že jednání o notifikaci mohou trvat i několik let. Pokud tak stát na situaci rychle nezareaguje, hrozí, že jeden z nejlépe fungujících příkladů obnovitelné energetiky v ČR skončí.

*„Kněžice rozhodně nejsou ojedinělým případem. Během následujícího roku bude kvůli nelogicky nastavené modernizační podpoře a konci podpory tepla z pevné biomasy čelit hrozbě ukončení provozu zhruba deset bioplynových stanic. V horizontu tří let pak půjde o další desítky zařízení. Situace je o to vážnější, že na konci roku 2026 končí notifikace pro provozní podporu výroby tepla z biomasy, kterou v současnosti využívá přibližně padesátka tepláren zásobujících kolem **100 000 domácností po celém Česku**. Bez okamžité a promyšlené změny podmínek pro modernizaci stárnoucích bioplynů riskujeme plošnou destrukci sektoru, který má být pilířem naší energetické transformace,“* upozorňuje **Adam Moravec, vedoucí bioplynové sekce ze sdružení CZ Biom**.

Stát trestá úspěšné a progresivní obce

Případ Kněžic ukazuje hlubší systémový problém, kterému čelí rozvoj decentralizované energetiky v České republice. Samosprávy, které se snaží o energetickou nezávislost, narážejí na rigidní státní aparát. Plošná státní regulace a svazující byrokracie nerespektují specifika lokálních projektů a fakticky trestají obce za to, že byly průkopníky v oboru a do moderních technologií investovaly dříve než ostatní.

Místo toho, aby stát komunitní projekty podporoval a motivoval další obce k následování kněžického příkladu, staví jim do cesty administrativní překážky. Decentralizovaná energetika přitom vyžaduje flexibilitu a jistotu dlouhodobého plánování, aby obce mohly garantovat stabilní ceny pro svá energetická společenství.

„Již v minulém volebním období jsme v rámci novelizací energetického zákona dávali pozměňovací návrhy, které měly odstranit zbytečné překážky v rozvoji místních energetických společenství a upozorňovali jsme vládu, že v EU je komunitní energetika naopak podporovaná třeba i nulovými poplatky za přenos energie v místě. Dnes můžeme bohužel jen s lítostí konstatovat, že na rozdíl od okolních zemí rozvoj komunitní energetiky v naší zemi zásadně zaostává za očekáváním a je brzděn byrokratickými pravidly. Přitom bychom měli využívat každého potenciálu pro zvýšení naší domácí soběstačnosti a nezávislosti,“ upozorňuje **Stanislav Polčák, předseda pracovní skupiny Sdružení místních samospráv ČR pro energetiku**.

Pro záchranu komunitní energetiky je klíčové, aby stát sjednotil podmínky pro malé obecní zdroje s velkými průmyslovými stanicemi a upravil nesmyslné lhůty modernizační vyhlášky. Jen tak bude možné zajistit udržitelný a efektivní provoz obecních zdrojů, který je v zájmu obcí, jejich obyvatel i samotného státu.

Sdružení CZ Biom podporuje rozvoj využití biomasy, bioplynu a biometanu jako obnovitelných zdrojů bioenergie v České republice, prosazuje takové podmínky pro udržitelný rozvoj biomasy, bioplynu a biometanu, aby tyto obory přispívaly ke snížení emisí CO₂ a k ochraně přírody a půdy. Zabývá se také využíváním bioodpadů nebo kompostováním. Sdružuje značný počet specialistů, podnikatelů a dalších subjektů

Tisková zpráva CZ Biom
Sdružení pro rozvoj biomasy,
bioplynu a biometanu jako
obnovitelných zdrojů energie

činných v oblasti využití biomasy. Spolu s vědci a experty z výzkumných ústavů, univerzit a firem připravuje odborné studie, posudky, strategie a analýzy. Více informací o sdružení naleznete na <https://www.czbiom.cz/>. Detailní informace o biomase a bioplynu jsou k dispozici v příložených tiskových materiálech.

Kontakt pro média:

Ondřej Novák

CEO Obnovitelně PRO

+420 722 901 138

ondrej.novak@obnovitelne.cz

Adam Moravec

Vedoucí bioplynové sekce CZ Biom

+420 602 858 977

moravec@biom.cz